

Protokoll

fört vid kommittésammanträdet (Zoom) den 1 juni 2023.

Närvarande ledamöter:	Övriga närvarande:	Förhinder:
Stefan Bengtsson/CTH (från punkt 3.3)	Maria Häll	Maria Thuveson/VR
Catarina Coquand/HH	Börje Josefsson	
Ylva Fältholm/HIG	Leif Johansson p 3.3, 3.5, 7.1	
Johan Johansson/ITCF	Jonny Lundin p. 3.4 och 5.1	
Susanne Wallmark/MAU	Per Nihlén p 3.3 och 3.5	
Göran Lindgren/KB		
Jan-Ingvar Jönsson/LIU		
Lisbeth Olsson/VR		
Edvin Alestig/CTH student		
Emrik Lindahl/CTH student		

1 Inledning

Maria Häll hälsade alla välkomna och öppnade sammanträdet.

2 Mötesformalia

Dagordningen **fastställdes**.

Till justeringsperson föreslogs och **beslutades** Lisbeth Olsson.

Kommittén **godkände** protokollen från 21 mars, och lade detta till handlingarna.

3 Stående rapporteringspunkter

3.1 Föreståndaren har ordet

Vårterminen har gått fort! Efter många intensiva veckor börjar vi se fram emot en skön och vilsam sommar. Sunetdagarna i Eskilstuna gick mycket bra med många deltagare och intressanta sessioner. Vetenskapsrådets GD Katarina Bjelke inledde med sina betraktelser kring myndighetens verksamheter i både nationellt och internationellt perspektiv och det var mycket trevligt att ses "på riktigt" igen efter över tre år med digitala Sunetdagar.

Kommunikation

Efter tre och ett halvt år med digitala konferenser arrangerades Sunetdagarna äntligen fysiskt igen 18–20 april. Vi var mer än 250 personer som träffades och pratade om allt från Sunets tjänster till AI-verktyg för effektivt lärande. I höst kommer Sunetdagarna att arrangeras digitalt. Vi planerar att kommande år arrangera konferensen fysiskt på våren och digitalt på hösten.

Ekonomisk uppföljning januari-april 2023.

På mötet i december beslutade kommittén att lägga en budget med underskott på ca 7 mnkr. Sunets verksamhet börjar mer och mer återgå till någon form av normalläge vilket också återspeglas i verksamheten under årets första fyra månader, men också i det ekonomiska utfallet för tertialet. Det märks främst på resekostnader, mötes- och konferenskostnader samt driftskostnader, som alla har ökat jämfört med förra året.

Tabell 1. Sunets resultaträkning per 30 april 2023

	Utfall T1 2022 (jan- apr)	Utfall T1 2023 (jan- apr)	Förändring utfall T1 2023 jfr 2022	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Budget 2023 jfr prognos 2023
Ingående disponerad intäkt						
Intäkter av anslag	10 918	16 685	5 767	49 183	49 183	0
Intäkter av avgifter*	63 985	68 031	4 046	234 618	240 317	5 699
Intäkter av bidrag	2 203	3 665	1 462	6 590	9 154	2 564
Finansiella intäkter	766	126	-640	800		-800
Summa intäkter	77 872	88 507	10 635	291 191	298 654	7 463
Personalkostnader	-15 492	-18 208	-2 716	-57 055	-58 247	-1 192
Driftskostnader**	-46 056	-60 721	-14 665	-187 900	-186 517	1 383
Avskrivningar	-9 138	-10 328	-1 190	-34 553	-35 832	-1 279
Lokalkostnader	-2 064	-2 421	-357	-13 772	-13 772	0
Finansiella kostnader	-140	-1 521	-1 381	-6 150	-4 987	1 163
OH (VR)	-1 726	-2 159	-433	-6 600	-6 407	193
Summa kostnader	-74 616	-95 358	-20 742	-306 030	-305 762	268
Resultat	3 256	-6 851	-10 107	-14 839	-7 108	7 731
Utgående disponerad intäkt						
*inkl. övr.ers.+ interna int.						
** inkl. res.kostn.						

Verksamhetsutfallet för perioden uppvisar ett underskott på 6,8 mnkr. För helåret beräknas ett underskott på 14,8 mnkr, vilket är 7,7 mnkr högre än budgeterat. Detta högre underskott beror på utestående medel som vi räknar med inkommer längre fram under året. Prognososäkerheten bedöms till +/- 2 mnkr.

Avgiftsintäkterna uppgår till 68 mnkr för årets första fyra månader, vilket är en ökning med 4 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen beror till stor del på den höjda ”Sunet-avgiften” för året.

Prognosen för årets avgiftsintäkter beräknas till cirka 234 mnkr, vilket är cirka 6 mnkr lägre än budget. Budgetavvikelsen kan främst hänföras till de bortfallna intäkterna från Skolverket.

Personalkostnaderna för första tertialet uppgår till 18,2 mnkr, vilket är lägre än budgeterat. Bedömningen är att personalvolymen kommer att öka något under året, men troligtvis, likt 2022, inte nå upp till budgeterad nivå. Prognosen kommer sannolikt att behöva skrivas ned ytterligare i samband med prognosen för tertial två.

Driftskostnaderna uppgick till cirka 60 mnkr för perioden, och har ökat med cirka 14 mnkr jämfört med samma period 2022. Prognosen för helåret beräknas ligga på budgeterad nivå med smärre avvikelser.

Avskrivningarna uppgår till 10,3 mnkr för tertialet och är lägre än budgeten. Avvikelsen beror främst på att en del investeringar som planerats att tas i bruk under årets första fyra månader ännu inte tagits i bruk. Det innebär att prognosen sannolikt kommer att behöva skrivas ned i samband med prognosen för det andra tertialet.

Lokalkostnaderna för det första tertialet uppgår till 2,4 mnkr. Lokalkostnaderna beräknas i prognosen uppgå till 13,7 mnkr för helåret och är i nivå med budget.

För tertialet uppgår **de finansiella kostnaderna** till 1,5 mnkr. I de redovisade kostnaderna ingår räntan som betalas för lån till investeringar hos Riksgälden. Det finns indikationer som tyder på att räntan ytterligare kommer att höjas under andra halvan av 2023. Prognosen för helåret baseras således på antagandet att finansiella kostnader kommer att öka och beräknas bli cirka 1,1 mnkr högre än budgeterat.

3.2 Systematisk verksamhetsutveckling

Med anledning av DDoS-attacken i februari har en rapport tagits fram som sammanfattar aktiviteterna inom Sunet under de berörda datumen. I rapporten framgår att fortsatt arbete behöver genomföras inom Sunet med utgångspunkt i erfarenheterna från händelsen.

De aktiviteter som pågår är att:

- Renodla och tydliggöra kontaktvägar och kommunikationskanaler.
- Etablera möjlighet till notifiering i samband med akuta händelser.
- Planera för en pilot för möjlighet till DDoS-skydd för webbtjänster som valbar tjänst i Sunet. Beroende på utfall görs ev. behovsfångst avseende intresse för etablering av tjänst.
- Fortsätta arbetet med att förbättra det generella skyddet mot DDoS-attacker.
- Förtydliga det interna uppdraget till Sunet Säkerhetscenter i linje med nuvarande rättsordning.

I Vetenskapsrådets regleringsbrev framgår att myndigheten ansvarar för kommunikationssystemet Sunet, dvs. Sunets nät, varför det finns ett tydligt ansvar och mandat för Sunet att införa åtgärder som skyddar nätet mot överbelastningsattacker samt att införa övriga IT-säkerhetsåtgärder för Sunets nät.

I arbetet med att tydliggöra kontaktvägar och kommunikationskanaler har det framkommit att Sunet behöver fler kontaktytor till olika grupper av intressenter med bredd i representationen.

3.3 Rapport från Sunets tjänsteområden

Tjänsteområde Nät

Sunet C

Per Nihlén redogjorde för läget när det gäller ny utrustning till Sunets nät. Den mesta av utrustningen som behövs för uppgradering av nätet är beställd med planerad leverans i december i år.

DC Orion

Etableringen av Sunets datacenter Orion fortskrider. Rummet för fjärrnät och optisk utrustning är nu klart och installationen av routrar och optik är i drift mot de två fjärrfibervägar som är klara. Planering inför leverans av ytterligare fibervägar pågår, för leverans i augusti. Om allt går bra kan vi förhoppningsvis ha de första server-installationerna (för Sunets interna bruk) driftsatta innan midsommar.

Tjänsteområde Samarbete (Utbildnings- och samarbetsstödjande tjänster)

Sunet LMS

Per Nihlén redogjorde för läget i LMS-upphandlingen, som blev fördröjd pga. oklarheter i underlaget - som riskerade en överprövning. Ny plan är ett ramavtal på plats i augusti.

Tjänsteområde identifiering

Arbetet med att granska eduID enligt ramverket *svensk e-legitimation* (från DIGG) är avslutat. Vi räknar med att DIGG i närtid meddelar att Sunet uppfyller kraven. Sunet deltar även i regeringsuppdraget att utreda en statlig e-legitimation.

Tjänsteområde Molnbaserade tjänster

Arbete pågår med att säkerhetsgranska och därefter rulla ut funktioner för säker inloggning till Sunet Drive. Denna funktion är mycket efterfrågad i tjänsten och gör det möjligt att koppla åtkomst till känsliga dokument mot förstärkt inloggning. Arbete pågår även med att planera etablering av nya installationer för Sunets molntjänster i DC Orion (se ovan). Arbetet med att etablera en koppling med DORIS väntar på att SND ska färdigställa sin del av integrationen.

Tjänsteområde Säkerhet

Efter de omfattande DDoS-attackerna mot svenska lärosätens webbsidor från gruppen "Anonymous Sudan" har Sunet i dialog med ITCF beslutat att påbörja en behovsfångst kring DDoS-skydd som tjänst i Sunet. Det finns ett antal olika lösningar som kan vara aktuella, inklusive en tjänst baserad på Särimner-projektet¹ som Sunet drev tillsammans med PTS och Netnod för några år sedan. Med Särimner som utgångspunkt kan Sunet med relativt små medel skapa en tjänst som gör det svårt för en angripare att attackera en webbsida på det sätt som skedde tidigare i år.

Samtidigt - och relaterat till ovan - pågår en dialog mellan Sunet och PTS om att driva ett projekt med syfte att utveckla en lösning för en distribuerad funktion för DNS-uppslagning där det skulle kunna gå att extrahera information om pågående säkerhetsincidenter. En sådan funktion motsvarar det som Google redan erbjuder, men har klara fördelar ur ett nationellt säkerhetsperspektiv och även ur ett GDPR-perspektiv. Målet är att ta fram en lösning som alla operatörer skulle kunna använda för svenska kunder. Arbetet sker i samverkan med Netnod och Internetstiftelsen.

3.4 Rapport från Sunets driftsorganisation

Den optiska delen av Sunet C har blivit uppgraderad till ny mjukvaruversion, totalt har 189 enheter uppgraderats runt om i hela Sverige. Arbetet har utförts utan några störningar på nätets

¹ <https://www.pts.se/contentassets/300365225f6d4a95be0b9e6ffb7c3b52/sarimner-och-internetaccess.pdf>

tillgänglighet. ALM-installationen som beskrevs på föregående möte pågår fortfarande, och kommer att fortgå under hösten. I övrigt har det operativa arbetet fortlöpt utan avvikelser.

3.5 Dialog och samverkan

Nationellt

Samarbetet med Skolverket

Uppdraget som VR/Sunet haft från regeringen att utveckla en lösning för säker och enkel inloggning till nationella digitala prov upphörde under 2022. Detta samarbete kommer att fortgå i form av ett temporärt uppdrag med start under sommaren 2023 och ett preliminärt slut 2025. Under denna period ska samarbetet utvärderas i en gemensam utredning och därefter kan det bli tal om ett permanent uppdrag.

Tjänsterna eduID och FIDUS har potential att kunna användas både inom grund-, gymnasie- och högskolan samt även inom Komvux. Den uppskattade kostnaden för driften från 2024 och framåt tar hänsyn till väsentligt ökad kostnad för användarsupport när eduID-användning breddas i samhället. Vetenskapsrådet/Sunet har inlett en dialog med UHR kring en fördjupad samordning kring digital identitet även inom de områden som ligger inom den myndighetens ansvar (tex BEDA-databasen och Antagning.se). Sunet kommer sannolikt att behöva stöd i denna dialog från lärosätena.

EU Digital Wallet

De tre projekt där VR/Sunet ingår - VECTOR, EWC och DC4EU - är formellt påbörjade och projektet håller för närvarande på att skriva på alla nödvändiga kontrakt med EU-kommissionen. Inom vissa projekt (bl.a. DC4EU) pågår redan mycket utvecklingsarbete.

Internationellt

North Pole Fiber (NPF)

Som framgick på förra mötet så lämnades i mars in en ansökan till CEF², för finansiering av en sjökabel till Svalbard. Med anledning av detta anordnades ett frukostseminarium på Vetenskapsrådets kontor i Bryssel tillsammans med NORDUnet och polarforskningssekreteriatet, se "Polar Connect Seminar brussels" på webbsidan <https://nordu.net/polar-connect/>. Återkopplingen från detta var mycket positiv.

Vetenskapsrådets GD har fått inbjudan från EU-kommissionen att delta i en paneldebatt om global konnektivitet på konferensen *Digital Assembly 2023*. Maria Häll kommer att ersätta GD på denna session.

NORDUnet

NORDUnet kommer att delta och leda projektet AARC3 som syftar till att följa upp arbetet med att etablera en standard för digital identitet i forskningsinfrastrukturer³. Den referensarkitektur som ursprungligen etablerades inom AARC-projektet har fått mycket stort genomslag och alla

² Connectin Europe Facility

³ <https://aarc-project.eu/>

större projekt (CERN, LIGO, SKA, EOSC, mfl) följer denna arkitektur. Sunet deltar i projektet via NORDUnet. Den programvara som Sunet utvecklar för bland annat eduID är den mest spridda implementationen av AARC-arkitekturen och många andra organisationer använder mjukvara utvecklad av Sunet.

GEANT

Projektet GN5-1 är igång sedan årsskiftet och de första delprojekten har påbörjats. Inom IT-säkerhetsområdet har Sunet planer på att göra bidrag i linje med de tjänster som Sunet utvecklar för våra anslutna kunder. Denna koppling mellan GEANT-finansiering och Sunet tjänsteutveckling leder till avsevärt lägre kostnader för Sunets kunder.

4 Beslut

4.1 Inga beslutspunkter på detta möte.

5 Diskussionspunkter

5.1 Fortsatt arbete inom Sunet efter DDoS-attacken i februari

Med anledning av DDoS-attacken i februari sammanställde Sunet en rapport som sammanfattar situationen och behovet av fortsatt arbete inom Sunet. Jonny Lundin presenterade en sammanställning av rapporten samt status för åtgärder. Kommittén uttryckte uppskattning kring beskrivna planer och åtgärder.

5.2 Sunets kommunikationskanaler

Maria Häll tog upp frågan angående de kommunikationsvägar Sunet har med sina kunder och andra berörda intressenter. Hur vi kan utveckla dialogen med de många olika grupperingar vi har i vårt community i symbios med de kontaktpersoner som varje organisation har utsett i Sunetrelaterade frågor.

Efter en diskussion föreslogs att kommittéledamöterna verkar internt inom sina organisationer för att stötta sin kontaktperson och påminna om deras viktiga uppgift att sprida informationen vidare internt och vara en kanal för hela sin organisation. Detta bör även nämnas inom SUHF.

6 Kommande möten

Eftersom det tillstött komplikationer med de tidigare beslutade mötestiderna för hösten, så beslutade kommittén att uppdra till Maria/Börje att skicka ut en Doodle för nya mötestider, både för hösten 2023 och våren 2024. Resultatet av detta blev:

- * Ons 27 sep 2023 kl 10.00-12.00 Zoom
- * Mån 4 dec 2023 kl 14.00-16.30 På Sunets kontor i Sthlm, med middag/julbord efteråt
- * Tis 21 mars 2024 kl 09.00-11.00 Zoom
- * Ons 29 maj 2024 kl 14.00-16.30 På Sunets kontor i Sthlm, med middag efteråt

En kallelse till ovanstående möten har skickats ut.

7 Övriga frågor

7.1 Uppdrag om Säker IT

Susanne Wallmark tog upp frågan kring det uppdrag kring samordning av säker IT-drift. Hon undrade vad Sunets reflektioner kring detta är. Leif Johansson redogjorde för läget och beskrev att de tjänster Sunet redan har delvis överlappar en sådan samordning.

Susanne påpekade att det är viktigt att Sunet ligger i framkant när det gäller denna fråga och att Sunet bör verka för att få ett formellt uppdrag kring samordning av säker IT-drift inom sektorn. Kommittén uppdrar till Sunets ledning att ta fram förslag till ett sådant inspel, eventuellt tillsammans med SUHF och andra intressenter inom sektorn.

8 Mötets avslutande

Ordföranden tackade de närvarande ledamöterna och förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet:

Börje Josefsson

Justeras:

Lisbeth Olsson

Stefan Bengtsson

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign